

**SZKOLNY PROGRAM
WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY
SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 1
IM. FRYDERYKA CHOPINA
W SKÓRZEWIE**

ROK SZKOLNY 2022/2023

SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY

Strona 2 z 49

SPIS TREŚCI

CZĘŚĆ I. NAJWAŻNIEJSZE AKTY PRAWNE I POJĘCIA

1. Podstawy prawne
2. Wychowanie i profilaktyka

CZĘŚĆ II. MISJA I WIZJA SZKOŁY

1. Misja
2. Wizja

CZĘŚĆ III. SYLWETKA ABSOLWENTA

1. Cechy absolwenta
2. Wartości

CZĘŚĆ IV. OCZEKIWANIA UCZESTNIKÓW SZKOLNEGO PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO

1. Oczekiwania rodziców
2. Oczekiwania uczniów
3. Oczekiwania rodziców i uczniów
4. Oczekiwania nauczycieli

CZĘŚĆ V. ANALIZA DOTYCHCZASOWYCH DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNYCH I WYCHOWAWCZYCH- ODWOŁANIE DO ŚRODOWISKA (MAPA ŚRODOWISKOWA CZYNNIKÓW CHRONIĄCYCH I CZYNNIKÓW RYZYKA)

1. Czynniki ryzyka i czynniki chroniące
2. Diagnoza problemów i zagrożeń. Monitoring wizyjny

CZĘŚĆ VI. ZADANIA SZKOLNEGO PROGRAMU WYCHOWAWCZO PROFILAKTYCZNEGO

1. Założenia ogólne
2. Zadania
3. Cele szczegółowe
4. Działalność wychowawcza
5. Działalność edukacyjna
6. Działalność informacyjna

SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY

Strona 3 z 49

7. Działalność profilaktyczna
8. Działania w pracy wychowawczej
9. Zadania profilaktyczne
10. Kryteria efektywności

CZĘŚĆ VI. STRUKTURA ODDZIAŁYWAŃ WYCHOWAWCZYCH

1. Dyrektor szkoły
2. Rada pedagogiczna
3. Nauczyciele
4. Wychowawcy klas
5. Zespół wychowawców
6. Psycholog/pedagog i specjaliści szkolni
7. Doradca zawodowy
8. Pedagog specjalny
9. Rodzice
10. Samorząd uczniowski

CZĘŚĆ VII. TRADYCJE I OBYCZAJE – UROCZYŚTOŚCI O CHARAKTERZE WYCHOWAWCZYM, PROFILAKTYCZNYM I KULTURALNYM

CZĘŚĆ VIII REALIZACJA PROGRAMU WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNEGO

1. Plan działań wychowawczo- profilaktycznych na rok szkolny 2022/2023
2. Partnerzy realizacji programu

CZĘŚĆ IX. MONITORING I EWALUACJA

1. Monitoring
 - 1.1. Wskaźniki ilościowe
 - 1.2. Wskaźniki jakościowe
2. Ewaluacja
 - 2.1. Sposoby przeprowadzania ewaluacji

SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY

Strona 4 z 49

- 2.2. Cele ewaluacji
- 2.3. Kryteria ewaluacji

SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY

Strona 5 z 49

I. NAJWAŻNIEJSZE AKTY PRAWNE I POJĘCIA

1. Podstawy prawne

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny został opracowany zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Uwzględniono w nim następujące aktualne akty prawne:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997r. (Dz. U 1997 nr 78, poz. 483 ze zm.);
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2021 r. poz. 1082 ze zm.);
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r. poz. 1915 ze zm.);
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2021 r. poz. 1762 oraz z 2022 r. poz. 935, 1116, 1700 i 1730);
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U 1997 nr 89, poz. 555 ze zm.) – art. 304;
- Ustawa z dnia 17 listopada 1964r.– Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U 1964 nr 43, poz. 296 ze zm.) – art. 572;
- Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526);
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. 2017 poz. 356 ze zm.);
- Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982r. (tekst jedn.: Dz.U. 2021 poz. 1119 ze zm.);
- Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 r. (tekst jednolity Dz.U. 2020 poz. 2050 ze zm.);
- Ustawa o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych z dnia 9 listopada 1995r. (tekst jedn.: Dz.U. 2021 poz. 276 ze zm.);
- Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego z dnia 19 sierpnia 1994r. (tekst jednolity Dz.U. 2020 poz. 685 ze zm.);
- Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005r. (tekst jednolity Dz.U. 2021 poz. 1249 ze zm.);
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz.U. 2022 poz. 1700);
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017r.w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno – pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach

SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY

Strona 6 z 49

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (tekst jednolity Dz. U. 2020 poz. 1449 ze zm.);
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym
- Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 22 lipca 2022 r. w sprawie wykazu zajęć prowadzonych bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz przez nauczycieli poradni psychologiczno-pedagogicznych oraz nauczycieli: pedagogów, pedagogów specjalnych, psychologów, logopedów, terapeutów pedagogicznych i doradców zawodowych
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 r., w sprawie doradztwa zawodowego;
- Statut Szkoły Podstawowej nr 1 im. Fryderyka Chopina w Skórzewie.

Ponadto wykorzystano:

- Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2022/2023;
- Wytyczne zachowania bezpieczeństwa zdrowotnego MEiN, MZ i GIS dla szkół podstawowych i ponadpodstawowych
- Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego” – sporządzony na zlecenie MEiN (oparty na wynikach badań wśród uczniów, rodziców, nauczycieli w okresie kwiecień 2020 – styczeń 2021); roku
- Wnioski z nadzoru pedagogicznego w szkolnym 2021/2022;
- Wnioski z diagnoz i ewaluacji przeprowadzonych w roku szkolnym 2021/2022;
- Zebrane od rodziców, uczniów i nauczycieli propozycje dotyczące głównych problemów wychowawczych i profilaktycznych w szkole i środowisku lokalnym;
- Wnioski z diagnozy sytuacji rodzinnej oraz problemów indywidualnych uczniów;

SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY

Strona 7 z 49

- Wnioski z diagnozy w zakresie występujących w środowisku szkolnym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych, dotycząca **uczniów**, rodziców lub opiekunów, nauczycieli, wychowawców i innych pracowników szkoły;
- Dotychczasowe doświadczenie szkoły.

2. Wychowanie i profilaktyka

Rodzice są pierwszymi wychowawcami swoich dzieci, nauczyciele wspomagają ich wszechstronny i harmonijny rozwój, a uczeń akceptuje siebie i jest otwarty na drugiego człowieka.

Wychowanie to wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, które powinno być wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży.

(Prawo oświatowe, art.1, pkt 3)

Profilaktyka to kompleksowa interwencja kompensująca niedostatki wychowania, która obejmuje równolegle trzy obszary działania:

- wspomaganie wychowanka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi jego prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu (czyli budowanie odporności i konstruktywnej zaradności)
- ograniczanie i likwidowanie czynników ryzyka, które zaburzają prawidłowy rozwój i dezorganizują zdrowy styl życia
- inicjowanie i wzmacnianie czynników chroniących, które sprzyjają prawidłowemu rozwojowi oraz umożliwiają prowadzenie zdrowego stylu życia.

(Zbigniew Bronisław Gaś)

Profilaktyka powinna wspomagać proces wychowania, a wychowanie tworzy integralną całość z wiedzą i kreowaniem umiejętności, poprzez które formuje się osobowość młodego człowieka. Nie wolno ich rozdzielać, gdyż wychowanie musi posilkować się wiedzą, w której zapisane jest doświadczenie.

SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY

Strona 8 z 49

Wychowanie młodego pokolenia jest zadaniem rodziny i szkoły, która w swojej działalności musi uwzględniać wolę rodziców, ale także i państwa, do którego obowiązków należy stwarzanie właściwych warunków wychowania. Zadaniem szkoły jest wychowywanie dzieci i młodzieży do wartości. Szkoła jako środowisko wychowawcze ma za zadanie wspomagać uczniów w osiągnięciu wszechstronnego rozwoju, kształtować postawy, umożliwiać korygowanie deficytów w celu optymalizacji osiągnięć edukacyjnych uczniów oraz zapobiegać zagrożeniom poprzez profilaktykę, przeciwdziałanie istniejącym zagrożeniom i wsparcie uczniów w trudnych sytuacjach.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny realizowany w Szkole Podstawowej nr 1 im. Fryderyka Chopina w Skórzewie opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez wszystkich członków społeczności szkolnej. Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca z rodziną ucznia, oparta na podstawowych celach polityki edukacyjnej Rzeczypospolitej Polskiej.

Tworzenie Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego zostało poprzedzone diagnozą potrzeb naszych uczniów, ich problemów, możliwości oraz uwarunkowań otoczenia. Treści Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego są spójne ze statutem szkoły, w tym warunkami i sposobem oceniania wewnątrzszkolnego.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny szkoły tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej. Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny określa sposób realizacji celów kształcenia oraz zadań wychowawczych zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, uwzględniając kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli.

II. MISJA I WIZJA SZKOŁY

1. Misja

Stworzenie optymalnych warunków do wszechstronnego, harmonijnego rozwoju dziecka. Współpracując z rodzicami i innymi podmiotami wspierającymi szkołę, jesteśmy środowiskiem oraz miejscem przyjaznym, bezpiecznym, nowoczesnym, odpowiadającym na wyzwania współczesnego świata.

Misją szkoły jest w szczególności kształcenie i wychowanie w duchu wartości i poczuciu odpowiedzialności, miłości ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata, kształtowanie umiejętności nawiązywania kontaktów z rówieśnikami, także przedstawicielami innych kultur. Szkoła zapewnia pomoc we wszechstronnym rozwoju uczniów w wymiarze

SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY

Strona 9 z 49

intelektualnym, psychicznym i społecznym, zapewnia pomoc psychologiczną i pedagogiczną uczniom. Misją szkoły jest uczenie wzajemnego szacunku i uczciwości jako postawy życia w społeczeństwie i w państwie, w duchu przekazu dziedzictwa kulturowego i kształtowania postaw patriotycznych, a także budowanie pozytywnego obrazu szkoły poprzez kultywowanie i tworzenie jej tradycji. Misją szkoły jest także przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych, kształtowanie postawy odpowiedzialności za siebie i innych oraz troska o bezpieczeństwo uczniów, nauczycieli i rodziców.

Wysoki priorytet ma także profilaktyka i działania pomocowe na rzecz wsparcia psychicznego uczniów w trakcie i po wygaśnięciu epidemii COVID-19. Misją szkoły jest „osiągnięcie zaburzonej równowagi między przewartościowanym nauczaniem a niedowartościowanym wychowaniem uzupełnianym o profilaktykę” (patrz: Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego.”).

2. Wizja

Mottem przyświecającą naszej pracy są słowa Jana Pawła II: „Człowiek jest wielki nie przez to co ma, nie przez to kim jest, lecz przez to, czym dzieli się z innymi”. Naszym celem jest więc ukierunkowanie rozwoju ucznia ku wartościom takim jak szacunek, tolerancja, patriotyzm, uczciwość i przyjaźń. Chcemy wychować uczniów dobrze przygotowanych do podjęcia dalszej nauki, odpowiedzialnych, samodzielnych, prawych i wrażliwych na drugiego człowieka.

III. SYLWETKA ABSOLWENTA

1. Cechy absolwenta

Absolwent Szkoły Podstawowej nr 1 im. Fryderyka Chopina w Skórzewie jest przygotowany do efektywnego funkcjonowania w życiu społecznym oraz podejmowania samodzielnych decyzji w poczuciu odpowiedzialności za własny rozwój. Posiada on następujące cechy w:

- **sferze intelektualnej**
 - sprawnie posługuje się językiem polskim
 - wykorzystuje różne źródła informacji
 - dostrzega znaczenie pracy w życiu każdego człowieka

SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY

Strona 10 z 49

- analizuje i selekcjonuje docierające do niego informacje, bywa wobec nich krytyczny
- bezpiecznie korzysta z nowoczesnych technologii i Internetu
- posiada wiedzę na temat współczesnych zagrożeń społecznych i cywilizacyjnych
- podejmuje odpowiedzialne decyzje w trosce o bezpieczeństwo własne i innych
- jest przygotowany do dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej
- myśli samodzielnie, twórczo i krytycznie
- rozwija swoje zainteresowania, jest dociekliwy i żądny wiedzy
- pracuje nad własnym rozwojem, budując swój system wartości
- zna swoją wartość, swoje prawa
- zna i respektuje prawa innych
- posiada podstawowe sprawności i umiejętności w zakresie języków obcych;

➤ sferze emocjonalnej

- pozytywnie patrzy na świat
- nie boi się wyrażać swoich emocji i wyraża je we właściwy sposób
- zna sposoby panowania nad emocjami
- dokonuje właściwej samooceny
- cechuje go wrażliwość i empatia
- zna zasady ochrony zdrowia psychicznego (w tym w sytuacji kryzysowej wywołanej epidemią COVID-19, działaniami wojennymi na Ukrainie) oraz czynniki chroniące przed zagrożeniami wynikającymi z długotrwałej izolacji społecznej i reżimu sanitarnego)
- dąży do pokojowego rozwiązywania konfliktów;

➤ sferze duchowej i kulturowej

- jest gotowy do uczestnictwa w kulturze, podejmowania inicjatyw
- jest przygotowany do odbioru mass mediów

SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY

Strona 11 z 49

- posiada wiedzę ogólną, odpowiedni zasób wiedzy o własnym kraju i współczesnym świecie
- szanuje tradycje, symbole narodowe i religijne
- szanuje własne dziedzictwo kulturowe i historyczne (pielęgnowuje tradycje rodzinne, szkoły, regionu, narodu i kraju)
- stosuje się do zasad ekologii (m.in. segreguje odpady, dba o czystość otoczenia)
- bierze udział w życiu społecznym najbliższego otoczenia – jest gotowy do uczestnictwa w kulturze, podejmowania inicjatyw;

➤ sferze społecznej

- zna i stosuje zasady dobrych obyczajów i kultury bycia
- jest odpowiedzialny, prawy i uczciwy
- wywiązuje się z powierzonych zadań w sposób zadowalający siebie i innych
- stara się przewidywać skutki swoich działań, jest gotów ponieść ich konsekwencje
- poczuwa się do współodpowiedzialności
- potrafi współpracować z innymi
- prezentuje swój punkt widzenia i szanuje poglądy innych
- szanuje swoją i cudzą własność
- akceptuje różnorodność i odmienność
- buduje i utrzymuje przyjazne relacje z rówieśnikami;

➤ sferze fizycznej

- ma świadomość znaczenia zdrowia psychicznego i fizycznego w życiu człowieka
- zna i stosuje zasady zdrowego stylu życia, dba o zdrowie własne i innych
- kształtuje właściwe nawyki żywieniowe i higieniczne
- dba o swój wygląd zewnętrzny (ubiera się schludnie, odpowiednio do okoliczności)
- przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny życia, a także ochrony przed chorobami zakaźnymi

SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY

Strona 12 z 49

- rozumie związek między pogorszeniem się stanu zdrowia psychicznego a podejmowaniem zachowań ryzykownych i problemów z tym związanych (np. stosowanie substancji psychoaktywnych, przemocy, uzależnień behawioralnych)
- rozpoznaje zagrożenia wynikające z zachowań ryzykownych (uzależnienia, cyberprzemoc) oraz potrafi asertywnie im przeciwdziałać
- jest aktywny fizycznie – zgodnie z własnymi możliwościami i zainteresowaniami

2. Wartości

Wartości uznawane przez społeczność szkolną to: miłość, rodzina, przyjaźń, empatia, pomoc innym, tolerancja, odpowiedzialność, religia, zdrowie, prawda, wiedza, sumienność, pracowitość, współpraca, rozwój osobisty, kultura osobista, poczucie własnej wartości, przyroda.

IV. OCZEKIWANIA UCZESTNIKÓW SZKOLNEGO PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO¹

1. Oczekiwania rodziców

Rodzice oczekują, że szkoła będzie kierować się w swojej pracy następującymi wartościami: bezpieczeństwo, odpowiedzialność, prawda, tolerancja, akceptacja, wiedza, kultura osobista, w tym kultura słowa, uczciwość i szczerść, szacunek, patriotyzm, sprawiedliwość, odwaga, empatia, rozwój, zdrowie. W myśl tych wartości oczekują: wychowania zgodnego z przyjętym systemem wartości, uwzględniania ich woli w różnych aspektach wychowania, rozwoju intelektualnego swoich dzieci, kształtowania adekwatnego poczucia wartości uczniów, zapewnienia im bezpieczeństwa i opieki, w tym zagospodarowania czasu wolnego, szerokiej oferty bezpłatnych zajęć pozalekcyjnych, wsparcia rozwoju zainteresowań uczniów, stosowania innowacyjnych metod pracy, respektowania w planowaniu zadań domowych podziału tygodnia na dni nauki oraz dni wolne od pracy (weekendy).

Rodzice oczekują, że szkoła będzie kształtować następujące postawy: wysoka kultura osobista, szacunek dla dorosłych i rówieśników, tolerancja, uczciwość, obowiązkowość, koleżeńskość, kreatywność, troska o zdrowie.

2. Oczekiwania uczniów

¹ Poniższe tezy zostały opracowane na podstawie przeprowadzonej diagnozy (ankiety, rozmowy, obserwacje, dokumentacja).

SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY

Strona 13 z 49

Uczniowie oczekują od szkoły: przyjaznej atmosfery w klasie i szkole, ciekawego prowadzenia zajęć, właściwego stosunku nauczycieli do uczniów, sprawiedliwego systemu oceniania, poczucia bezpieczeństwa, systemu nauki niewymagającego zadawania i odrabiania prac domowych.

3. Oczekiwania rodziców i uczniów

Rodzice i uczniowie oczekują wyciągania konsekwencji wobec wychowanków, którzy nie respektują norm i zasad obowiązujących w szkole. Karze szczególnie powinny podlegać: przemoc fizyczna i słowna, kradzieże i wymuszenia, stosowanie używek, niekulturalne zachowanie.

Uczniowie i ich rodzice oczekują szerokiej oferty bezpłatnych zajęć pozalekcyjnych².

4. Oczekiwania nauczycieli

Nauczyciele oczekują od swoich wychowanków: szacunku, wyzbycia się wszelkiej agresji, zarówno słownej, jak i fizycznej, otwartej postawy, chęci poznawania świata, systematycznego uczęszczania na zajęcia.

Nauczyciele oczekują od rodziców: aktywnego udziału i wsparcia w procesie wychowawczo-dydaktycznym, z wzajemnym poszanowaniem starań i kompetencji, regularnego kontaktu z nauczycielami i wychowawcami, rozwiązywania trudnych problemów w atmosferze współpracy i życzliwości, dialogu, szczerości i otwartości we wzajemnych kontaktach, zrozumienia, wiary w dobre intencje szkoły i nauczycieli.

Nauczyciele oczekują od rodziców przekazania dzieciom podstawowych zasad funkcjonowania w społeczeństwie i współdziałania ze szkołą w dbaniu o dalszy rozwój dziecka, w tym: przekazania ogólnie przyjętych norm kulturalnego zachowania i ich egzekwowania, wskazywania na potrzebę stosowania zwrotów grzecznościowych, wdrażania do poczucia obowiązku i odpowiedzialności za własne postępowanie, uczenia współpracy z innymi, przyjaznego stosunku do drugiego człowieka, uczenia odróżniania dobra od zła, wspierania i motywowania do nauki, pomocy w dokonywaniu wyborów, zainteresowania postępami w rozwoju dziecka, współpracy ze szkołą w rozwijaniu talentów, zainteresowań bądź wyrównywaniu braków dziecka.

V. ANALIZA DOTYCHCZASOWYCH DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNYCH I WYCHOWAWCZYCH- ODWOŁANIE DO ŚRODOWISKA (MAPA ŚRODOWISKOWA CZYNNIKÓW CHRONIĄCYCH I CZYNNIKÓW RYZYKA)

² Szkoła zapewnia, że będzie je organizować w miarę swoich możliwości organizacyjnych, kadrowych oraz finansowych.

SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY

Strona 14 z 49

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 stycznia 2018 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii, mamy obowiązek w każdym roku szkolnym dokonać diagnozy w zakresie występujących w środowisku szkolnym czynników chroniących i czynników ryzyka.

W celu utworzenia mapy środowiskowej czynników chroniących i ryzyka w naszej szkole, dokonaliśmy diagnozy potrzeb środowiska, w tym wyodrębniliśmy niezaspokojone potrzeby, które leżą u podłoża ryzykownych zachowań uczniów. W wyniku prowadzonych działań wychowawczo - profilaktycznych potrzeby te powinny ulec zaspokojeniu poprzez wprowadzenie nowych, pożądanych wzorców zachowań.

Przede wszystkim należy położyć większy nacisk na profilaktykę agresji i przemocy; na zachowania prozdrowotne, w tym ochronę zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, na uzależnienia (w tym uzależnienia cyfrowe) i zdrowe spędzanie czasu wolnego, pokojowe rozwiązywanie konfliktów oraz kształtowanie postaw prospołecznych.

1. Czynniki ryzyka i czynniki chroniące

Aby chronić ucznia przed zagrożeniami i zapobiegać jego negatywnym zachowaniom, należy poznać przede wszystkim motywy tych zachowań. Na podstawie naszych obserwacji wnioskujemy, że przyczyną niepokojących nas zachowań uczniów są najczęściej tzw. czynniki ryzyka.

W swoich działaniach profilaktycznych skupiamy się na wzmacnianiu poniższych czynników chroniących uczniów przed zachowaniami ryzykownymi:

Rodzaj zachowania dysfunkcyjnego	Czynniki ryzyka
Łamanie dyscypliny szkolnej	<ul style="list-style-type: none">• nieadekwatna ekspresja gniewu• czerpanie złych wzorców• podatność na wpływy rówieśnicze• zaburzenia zachowania• przemoc wobec otoczenia• niekonsekwentna lub nieskuteczna dyscyplina w rodzinie i w szkole

**SZKOLNY PROGRAM
WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY**

Strona 15 z 49

	<ul style="list-style-type: none">• rodzicielskie wzorce zachowań dysfunkcyjnych
Agresja rówieśnicza	<ul style="list-style-type: none">• negatywne wzorce, również w mediach• sposób na odreagowanie stresu i „załatwienie sprawy”• chęć dominowania, zaistnienia w grupie• zachowania problemowe rówieśników• nieumiejętność radzenia sobie z problemami• wiara w skuteczność stosowania siły i agresji• brak dojrzałych więzi w rodzinie• przemoc wobec otoczenia
Niska motywacja do nauki	<ul style="list-style-type: none">• wcześniejsze niepowodzenia szkolne• specyficzne trudności w uczeniu się• obniżone możliwości intelektualne• problemy z koncentracją uwagi i nadpobudliwość psychoruchowa• niedostosowanie wymagań do możliwości psychofizycznych ucznia• brak stymulacji ze strony rodziny, niskie zainteresowanie rodziców postępami w nauce dzieci• osoba nauczyciela• negatywny wpływ grupy rówieśniczej

**SZKOLNY PROGRAM
WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY**

Strona 16 z 49

	<ul style="list-style-type: none">• brak współpracy z rodzicami
Niestabilne kontakty społeczne	<ul style="list-style-type: none">• lęklivość i agresywność• obniżona odporność na stres i łatwość ulegania frustracji• niska samoocena• niepowodzenia szkolne• nadpobudliwość psychoruchowa• jakość kontaktów w rodzinie• niski poziom umiejętności prospołecznych• ryzykowne zachowania w sieci (media społecznościowe, gry)
Niedostateczny poziom kultury osobistej, używanie wulgaryzmów	<ul style="list-style-type: none">• obyczaj środowiskowy• wzorce wyniesione z domu• wyraz buntu• wzorce w mediach• brak reakcji nauczycieli i innych dorosłych;• ubóstwo językowe• kryzys wartości w życiu społecznym
Rodzaj zachowania dysfunkcyjnego	Czynniki chroniące

**SZKOLNY PROGRAM
WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY**

Strona 17 z 49

Łamanie dyscypliny szkolnej	<ul style="list-style-type: none">• jasne zasady zachowania, pozytywne oddziaływania rówieśnicze• indywidualne traktowanie ucznia• dobre relacje między nauczycielami i uczniami• współpraca nauczycieli• koncentracja na bezpośrednich skutkach• przekonanie o szkodliwości środków odurzających• trudny dostęp do środków odurzających• zaangażowanie/świadomość społeczna• optymizm i nastawienie na konstruktywną przyszłość• konsekwentna dyscyplina w rodzinie i szkole• spójność oraz jednolite ukierunkowanie działań rodziców i nauczycieli
Agresja rówieśnicza	<ul style="list-style-type: none">• rodzicielska kontrola zachowania dzieci• dojrzałe więzi w rodzinie• zaangażowanie w grupowe zajęcia pozalekcyjne• brak tolerancji dla zachowań przemocowych• system pomocy i wsparcia dla ofiar oraz sprawców przemocy• uczenie odpowiedzialności za własne zachowanie• rozwijanie wzorców zachowań wolnych od przemocy• usprawnianie umiejętności porozumiewania się• udział w zajęciach profilaktycznych
Niska motywacja do nauki	<ul style="list-style-type: none">• docenianie osiągnięć szkolnych• zaangażowanie w grupowe zajęcia pozalekcyjne

**SZKOLNY PROGRAM
WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY**

Strona 18 z 49

	<ul style="list-style-type: none">• współdziałanie z rodzicami• samodyscyplina• Udział w zajęciach korekcyjno-kompensacyjnych, dydaktyczno-wyrównawczych oraz zajęciach o charakterze terapeutycznym, rozwijających umiejętności uczenia się• dostosowanie wymagań edukacyjnych do możliwości psychofizycznych ucznia na podstawie zaleceń poradni psychologiczno-pedagogicznej i innych poradni specjalistycznych
Niestabilne kontakty społeczne	<ul style="list-style-type: none">• zachowania prospołeczne• silne i pozytywne więzi rodzinne• pozytywna aktywność społeczna• zaangażowanie w działanie Samorządu Uczniowskiego• udział w zajęciach rozwijających kompetencje emocjonalno-społeczne, zajęciach o charakterze terapeutycznym• udział w zajęciach profilaktycznych
Niedostateczny poziom kultury osobistej	<ul style="list-style-type: none">• wpojenie konwencjonalnych wartości• jasne zasady zachowania• zaangażowanie rodziców w życie dzieci• wsparcie ze strony grupy preferującej konwencjonalne wartości i zasady zachowania• promowanie kulturalnie zachowujących się uczniów• współdziałanie z lokalną społecznością• udział w zajęciach profilaktycznych

2. Diagnoza problemów i zagrożeń

Przy opracowywaniu Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego uwzględniono:

SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY

Strona 19 z 49

- wieloletnie doświadczenia szkoły, opinie rodziców, uczniów i nauczycieli dotyczące problemów wychowawczych, profilaktycznych w szkole i środowisku
- wyniki analiz dotyczących sytuacji wychowawczej oraz zagrożeń różnego typu uzależnieniami
- wpływ technik informacyjnych i mediów na rozwój emocjonalny i społeczny uczniów
- przewidywane transformacje w środowisku szkolnym, które wynikają ze zmian strukturalnych w edukacji.

Z diagnozy problemów i zagrożeń bezpośrednio wynikają potrzeby uczniów, z jakimi musimy się zmierzyć w procesie wychowania młodego człowieka:

Problemy młodzieży	Potrzeby wynikające z problemów
Problemy okresu dojrzewania <ul style="list-style-type: none">• biologiczne, np. zmiany w wyglądzie• społeczne, np. trudności w nawiązywaniu kontaktów• psychiczne, np. huśtawka nastrojów• prawne, np. brak świadomości odpowiedzialności karnej swoje czyny	<ul style="list-style-type: none">• potrzeba samoakceptacji• potrzeba pozytywnego obrazu własnej osoby oraz innych osób• potrzeba rzetelnej informacji na temat dojrzewania• potrzeba informacji na temat odpowiedzialności karnej nieletnich
Problemy zdrowotne <ul style="list-style-type: none">• zaburzenia odżywiania• stres, nerwice, fobie i inne choroby psychiczne• uzależnienie od Internetu• niewłaściwa higiena czasu wolnego	<ul style="list-style-type: none">• potrzeba dobrych wzorców• potrzeba uświadamiania konieczności leczenia• potrzeba asertywności i wiedzy• potrzeba szczęścia i zadowolenia• potrzeba zachowań asertywnych

**SZKOLNY PROGRAM
WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY**

Strona 20 z 49

	<ul style="list-style-type: none">• potrzeba rozwijania zainteresowań alternatywnych dla świata wirtualnego
Problemy związane z kryzysem autorytetów <ul style="list-style-type: none">• nieporozumienia w domu• kłopoty w szkole• kwestionowanie wartości dorosłych• kwestionowanie autorytetów.	<ul style="list-style-type: none">• potrzeba samodzielności, potrzeba sukcesu w nauce• potrzeba czytelnym oczekiwaniom nauczycieli i rodziców• potrzeba konstruktywnych wzorców w szkole, rodzinie i mediach
Problemy z funkcjonowaniem w środowisku rówieśniczym <ul style="list-style-type: none">• brak umiejętności nawiązywania kontaktów• trudności w kontaktach z rówieśnikami• nieradzenie sobie ze stresem• skłonność do przeżywania stanów lękowych	<ul style="list-style-type: none">• potrzeba kontaktu z rówieśnikami• potrzeba akceptacji w grupie rówieśniczej• potrzeba poczucia bezpieczeństwa i własnej wartości• potrzeba umiejętności wyrażania swoich uczuć• potrzeba poczucia własnej wartości• potrzeba umiejętności radzenia sobie ze stresem• potrzeba umiejętności rozwiązywania sytuacji konfliktowych
Problemy tkwiące w środowisku rodzinnym <ul style="list-style-type: none">• problemy adaptacyjno-integracyjne w nowym środowisku szkolnym• problemy w nauce• niedostatek ekonomiczny	<ul style="list-style-type: none">• potrzeba bezpieczeństwa i akceptacji• potrzeba sukcesów w nauce• potrzeba bezpieczeństwa

**SZKOLNY PROGRAM
WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY**

Strona 21 z 49

- patologia rodziny, uzależnienia

- potrzeba satysfakcji i zadowolenia z życia
- potrzeba pomocy materialnej

Monitoring wizyjny

W szkole funkcjonuje monitoring wizyjny, którego celem jest zapewnienie optymalnych warunków nauki i funkcjonowania w szkole niezagrażających zdrowiu i życiu uczniów. Zagrożenia możliwe do wykrycia przez monitoring wizyjny:

Rodzaj zagrożenia	Forma zagrożenia	Osoby upoważnione do odczytu zapisu z kamer
Wejście na teren szkoły osób niepowołanych	<ul style="list-style-type: none">• osoby stanowiące zagrożenie dla uczniów i mienia szkoły	<ul style="list-style-type: none">• pracownicy szkoły• Policja• zainteresowani Rodzice lub inne osoby po uzyskaniu zgody Dyrektora Szkoły

**SZKOLNY PROGRAM
WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY**

Strona 22 z 49

Kradzieże	<ul style="list-style-type: none">• kradzieże rzeczy osobistych• kradzieże mienia szkolnego• kradzieże na terenie wokół szkoły włącznie z parkingiem	<ul style="list-style-type: none">• pracownicy szkoły• Policja• zainteresowani Rodzice lub inne osoby po uzyskaniu zgody Dyrektora Szkoły
Dewastacja mienia, zabezpieczenie własności uczniów i pracowników	<ul style="list-style-type: none">• niszczenie sprzętu szkolnego• niszczenie wystroju szkoły• śmiecenie• niszczenie sprzętu w obrębie placu zabaw i boisk• niszczenie przedmiotów należących do innych osób	<ul style="list-style-type: none">• pracownicy szkoły• Policja• zainteresowani Rodzice lub inne osoby po uzyskaniu zgody Dyrektora Szkoły
Zagrożenia związane z używkami	<ul style="list-style-type: none">• posiadanie lub korzystanie z używek	<ul style="list-style-type: none">• pracownicy szkoły• Policja• zainteresowani Rodzice lub inne osoby po uzyskaniu zgody Dyrektora Szkoły

SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY

Strona 23 z 49

Przejawy agresji fizycznej wśród uczniów	<ul style="list-style-type: none">• poszturchiwanie• popychanie z zamiarem zrobienia krzywdy• uderzanie przedmiotami• plucie• bójki	<ul style="list-style-type: none">• pracownicy szkoły• Policja• zainteresowani Rodzice lub inne osoby po uzyskaniu zgody Dyrektora Szkoły
Zastraszanie	<ul style="list-style-type: none">• zastraszanie• wymuszenia	<ul style="list-style-type: none">• pracownicy szkoły• Policji• zainteresowani Rodzice lub inne osoby po uzyskaniu zgody Dyrektora Szkoły

V. ZADANIA SZKOLNEGO PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO

1. Założenia ogólne

Szkoła rzetelnie realizuje podstawowe funkcje: dydaktyczną, wychowawczą i opiekuńczą. Dążąc do pełni rozwoju osobowości ucznia:

- **kształci i wychowuje** dzieci i młodzież w umiłowaniu ojczyzny, poszanowaniu symboli narodowych, w duchu humanizmu, tolerancji, wolności sumienia, sprawiedliwości społecznej i szacunku do pracy;
- **rozwija** postawę zachowań moralnych i obywatelskich zgodnie z ideą demokracji, pokoju i przyjaźni między ludźmi różnych ras, narodowości i światopoglądów;
- **rozwija** dociekliwość poznawczą ukierunkowaną na poszukiwanie prawdy, dobra i piękna;

SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY

Strona 24 z 49

- **kształtuje** świadomość życiowej użyteczności wiedzy oraz spójności wszystkich dziedzin życia;
- **wspiera** samodzielność w dążeniu do dobra, godząc umiejętnie dbanie o dobro własne z troską o dobro innych;
- **wspiera** poszukiwania, odkrywanie i osiągnięcie celów życiowych;
- **uczy** szacunku dla dobra wspólnego jako podstawy życia społecznego;
- **kształtuje** postawę dialogu, umiejętność słuchania innych i rozumienia ich poglądów, dba o to, aby uczniowie umieli współdziałać i współtworzyć w szkole wspólnotę, przestrzegali norm kultury osobistej oraz zasad przyjętych w statucie szkoły i wewnętrznych regulaminach.

Zgodnie ze wskazaniami działalność wychowawczo-profilaktyczna w naszej szkole ma na celu wspomaganie ucznia w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferach:

- **fizycznej** – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowanie zachowań prozdrowotnych, w tym w zakresie przeciwdziałania rozprzestrzenianiu się epidemii COVID-19;
- **psychicznej** – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej, poszerzenie kompetencji i świadomości znaczenia wsparcia w sytuacji kryzysowej osób z najbliższego otoczenia uczniów (rodziców, nauczycieli i wychowawców, specjalistów w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej, rówieśników);
- **społecznej** – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych, kreowanie postaw prospołecznych w sytuacji kryzysowej (np. epidemia COVID-19, sytuacja kryzysowa uczniów z Ukrainy);
- **aksjologicznej** – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia, rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej w sytuacjach kryzysowych zagrażających całemu społeczeństwu (np. rozprzestrzenianie się epidemii COVID-19).

2. Zadania

Do zadań Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego należą:

SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY

Strona 25 z 49

- **promowanie** postawy poszanowania wspólnego dobra oraz godności własnej i praw każdego człowieka;
- **wykształcenie** wrażliwości i umiejętności odróżniania dobra od zła;
- **rozwijanie** umiejętności komunikacyjnych, w szczególności słuchania innych;
- **kształtowanie** poczucia odpowiedzialności za zdrowie własne i innych;
- **wdrażanie** do samodzielności w pełnieniu ról społecznych;
- **kształtowanie** poczucia więzi z krajem i regionem oraz szacunku dla innych kultur i narodowości;
- **rozwijanie** umiejętności dbania o rozwój własnych talentów i zainteresowań;
- **wykształcenie** wrażliwości na kwestie zdrowia własnego oraz innych;
- **pomaganie** uczniom, którzy doświadczają niepowodzeń szkolnych oraz zagrożonym procesem marginalizacji;
- **rozwijanie** umiejętności oraz wyposażenie w wiedzę na temat właściwego korzystania z mediów, a także uświadomienie zagrożeń wynikających z nieprzestrzegania tych zasad;
- **kształtowanie** odpowiednich postaw wobec ludzi słabszych: młodszych, starszych, chorych i osób z niepełnosprawnościami;
- **uświadomienie** negatywnych skutków działania środków psychoaktywnych, dopalaczy, napojów energetycznych itp.;
- **modelowanie** kompetencji przedsiębiorczych;
- **zwiększenie** umiejętności w zakresie pracy zespołowej, komunikowania potrzeb i negocjowania rozwiązań;
- **kształtowanie** postawy proekologicznej;
- **stworzenie warunków** do zachowania poczucia bezpieczeństwa.

3. Cele szczegółowe

Uczeń Szkoły Podstawowej nr 1 im. Fryderyka Chopina w Skórzewie:

- zna świat wartości;
- zna swoje prawa i obowiązki;
- udziela pomocy rówieśnikom oraz szanuje ludzi i respektuje ich prawa;
- potrafi rozwiązywać konflikty, potrafi sobie radzić z trudnymi uczuciami (złość, gniew, strach) w sposób asertywny;

SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY

Strona 26 z 49

- potrafi komunikować się z innymi, dyskutować, bronić własnego swojego zdania i stanowiska oraz uzasadniać własny punkt widzenia, a jednocześnie jest odpowiedzialny za zbiorowość i aktywny w życiu społecznym;
- potrafi samodzielnie rozwijać w sobie takie kompetencje, jak kreatywność, przedsiębiorczość i innowacyjność;
- kieruje się miłością do ojczyzny, poszanowaniem dla polskiego dziedzictwa kulturowego, będąc jednocześnie otwartym na inne kultury Europy i świata;
- dba o zdrowie swoje i innych, m.in. zwraca uwagę na zdrowy styl życia i możliwe zagrożenia;
- dba o higienę osobistą, estetykę ubioru, pomieszczeń;
- jest świadomy zagrożeń klimatycznych i wie jak dbać o środowisko
- posiada wiedzę i umiejętności w zakresie przedsiębiorczości i ekonomii, zwłaszcza w następujących obszarach: pieniądź, formy płatności, bankowość, sposoby oszczędzania, planowania wydatków, pozyskiwania środków na realizację przedsiębiorczego działania
- rozwija swoje zdolności i zainteresowania.

Szkoła prowadzi systematyczną działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i profilaktyczną wśród uczniów, rodziców, nauczycieli i innych pracowników szkoły.

4. Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

- współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta;
- kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu, a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych;
- współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych;
- wzmacnianie wśród uczniów więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną;
- kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, a także nauczycieli i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami;
- kształtowanie u uczniów postawy akceptacji i ciekawości poznawczej wobec różnic kulturowych prezentowanych przez uczniów – cudzoziemców,

SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY

Strona 27 z 49

- doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów;
- wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli oraz rodziców lub opiekunów;
- kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym;
- przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej;
- wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych;
- wykształcenie u uczniów, nauczycieli i rodziców postrzegania sytuacji kryzysowych jako szansy na „zmianę” mogącą przynieść trwałe wartości, np. umiejętność zapobiegania bezradności będącej początkiem pogorszenia kondycji psychicznej człowieka i jej negatywnych skutków (*patrz: Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego”*).

Działalność edukacyjna w szkole polega na stałym poszerzaniu i ugruntowywaniu wiedzy i umiejętności u uczniów, ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.

5. Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

- poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach;
- rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów;
- doskonalenie kompetencji nauczycieli, rodziców w zakresie profilaktyki oraz rozpoznawania wczesnych symptomów depresji u dzieci i starszej młodzieży;
- poszerzanie wiedzy uczniów, nauczycieli, rodziców na temat wpływu sytuacji kryzysowej (np. wywołanej pandemią COVID-19, działaniami wojennymi na terenie Ukrainy) na funkcjonowanie każdego człowieka oraz możliwości uzyskania pomocy w szkole i poza szkołą;
- kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji;

SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY

Strona 28 z 49

- kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu;
- poszerzanie wiedzy uczniów na temat metod zapobiegania rozprzestrzenianiu się epidemii COVID-19, przeciwdziałanie chorobom cywilizacyjnym;
- prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i rodziców lub opiekunów w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej;
- doskonalenie kompetencji nauczycieli w zakresie profilaktyki używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego;
- poszerzanie wiedzy uczniów na temat konsekwencji nadużywania multimediów (uzależnienie cyfrowe);
- doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki uzależnienia od multimediów.

Działalność informacyjna w szkole polega na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców, na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, wpływu niskiego poziomu kondycji psychicznej na funkcjonowanie w życiu, skierowanych do uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów, a także nauczycieli oraz innych pracowników szkoły.

6. Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

- dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i innych zagrożeń cywilizacyjnych, a także działań podejmowanych na rzecz kompensowania negatywnych skutków przedłużającej się epidemii;
- udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych;

SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY

Strona 29 z 49

- udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku obniżonej kondycji psychicznej, depresji, innych problemów psychologicznych i psychiatrycznych, jako skutków sytuacji traumatycznych i kryzysowych (np. działania wojenne na Ukrainie);
- informowanie uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią;
- przekazanie informacji uczniom i wychowankom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii;
- udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku uzależnienia cyfrowego;
- udostępnienie informacji o możliwościach różnorodnego wsparcia uczniów z Ukrainy.

Działalność profilaktyczna w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.

7. Działalność profilaktyczna obejmuje:

- wspieranie wszystkich uczniów w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych;
- wspieranie uczniów, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na ryzyko zachowań ryzykownych;
- wspieranie uczniów, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia;
- wspieranie uczniów, u których rozpoznano objawy depresji lub obniżenia kondycji psychicznej, a także prowadzenie działań profilaktycznych wobec wszystkich uczniów szkoły;

SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY

Strona 30 z 49

- wspieranie uczniów i wychowanków, u których zaobserwowano uzależnienie od technologii cyfrowych, a także prowadzenie działań profilaktycznych wobec wszystkich uczniów szkoły (np. przekierowywanie ich uwagi na rozwój indywidualnych zainteresowań oraz angażowanie uczniów do aktywności w różnych dziedzinach).

Działania te obejmują w szczególności:

- realizowanie wśród uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych;
- przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspokajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej;
- kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych;
- poszerzenie kompetencji osób oddziałujących na uczniów (nauczycieli, rodziców, specjalistów) w zakresie wczesnego rozpoznawania objawów depresji, objawów uzależnienia od technologii cyfrowych, objawów chorób cywilizacyjnych (np. nadwaga, brak aktywności fizycznej);
- doskonalenie zawodowe nauczycieli w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów zachowań ryzykownych,

8. W bieżącym roku szkolnym najważniejsze działania w pracy wychowawczej są ukierunkowane na:

- wspomaganie rozwoju ucznia w sferze emocjonalnej, społecznej i twórczej;
- wzbudzanie poczucia przynależności do grupy;
- odbudowanie i umacnianie u uczniów prawidłowego funkcjonowania w grupie społecznej w szkole, klasie (reintegracja);
- utrwalanie u uczniów świadomego respektowania reguł sanitarnych przyjętych na czas epidemii COVID-19;
- rozbudzanie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły i możliwości;
- budowanie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej;
- przeciwdziałanie przemocy, agresji i uzależnieniom;
- przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych;

SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY

Strona 31 z 49

- troska o szeroko pojęte bezpieczeństwo uczniów, nauczycieli i rodziców;
- minimalizowanie negatywnych skutków sytuacji kryzysowej wywołanej działaniami wojennymi na terenie Ukrainy, w jakiej znaleźli się uczniowie przybyli z tego państwa.

9. Zadania profilaktyczne programu to:

- zapoznanie z normami zachowania obowiązującymi w szkole;
- znajomość zasad ruchu drogowego – bezpieczeństwo w drodze do szkoły;
- promowanie zdrowego stylu życia;
- kształtowanie nawyków prozdrowotnych;
- rozpoznawanie sytuacji i zachowań ryzykownych, w tym korzystanie ze środków psychoaktywnych (lekarstw bez wskazań lekarskich, papierosów, alkoholu i narkotyków);
- eliminowanie z życia szkolnego agresji i przemocy rówieśniczej;
- niebezpieczeństwa związane z nadużywaniem urządzeń ekranowych i Internetu, telefonów komórkowych i telewizji;
- wzmacnianie poczucia własnej wartości uczniów, podkreślanie pozytywnych doświadczeń życiowych, pomagających młodym ludziom ukształtować pozytywną tożsamość;
- uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem;
- uczenie dbałości o zdrowie psychiczne oraz wzmacnianie poczucia oparcia w najbliższym środowisku (rodzina, nauczyciele, specjaliści) w sytuacjach trudnych.

10. Kryteria efektywności

Podstawowe zasady realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego obejmują:

- powszechną znajomość założeń programu – przez uczniów, rodziców i wszystkich pracowników szkoły;
- zaangażowanie wszystkich podmiotów szkolnej społeczności i współpracę w realizacji zadań określonych w programie;
- respektowanie praw wszystkich członków szkolnej społeczności oraz kompetencji organów szkoły (dyrektor, rada pedagogiczna, rada rodziców, samorząd uczniowski);

SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY

Strona 32 z 49

- współdziałanie ze środowiskiem zewnętrznym szkoły (np. udział organizacji i stowarzyszeń wspierających działalność wychowawczą i profilaktyczną szkoły);
- współodpowiedzialność za efekty realizacji programu.

VI. STRUKTURA ODDZIAŁYWAŃ WYCHOWAWCZYCH

1. Dyrektor szkoły:

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
- stwarza warunki do działania w szkole: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły,
- współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem, pedagogiem specjalnym, psychologiem szkolnym oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,

SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY

Strona 33 z 49

- monitoruje współpracę pedagoga specjalnego z nauczycielami, wychowawcami, innymi specjalistami oraz umacnia wspierającą rolę pedagoga specjalnego w rozpoznawaniu przyczyn niepowodzeń edukacyjnych uczniów lub trudności w ich funkcjonowaniu, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu przedszkola, szkoły lub placówki,
- dokonuje analizy obciążeń nauczycieli, wychowawców i pedagogów czynnościami formalnymi (np. prowadzeniem dokumentacji uzupełniającej, sprawozdań), w miarę możliwości redukuje ich ilość, analizuje dotychczasowe procedury i regulaminy, aby odciążyć kadrę na rzecz tworzenia warunków do nawiązywania indywidualnych relacji z uczniami i klasami (*patrz: Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego”*),
- czuwa nad wykorzystaniem lekcji wychowawczych do budowania systemu wsparcia psychicznego uczniów – wg *Raportu Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego”* rekomendowane są „zwykłe rozmowy, zainteresowanie przeżyciami uczniów, proste zabawy integracyjne, wstępne rozpoznanie dotyczące liczby uczniów o bardzo złej kondycji psychicznej”,
- motywuje nauczycieli i specjalistów do opracowania modelu wsparcia i pomocy uczniom przeżywającym trudności psychiczne,
- stwarza warunki do poszukiwania optymalnych rozwiązań w zakresie budowania systemu działań wspierających kondycję psychiczną uczniów,
- inspiruje wszystkie grupy społeczności szkolnej do budowania dobrych wzajemnych relacji w środowisku szkolnym, jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia,
- inicjuje utworzenie systemu wsparcia nauczycieli, wychowawców, innych psychologów czy pedagogów, którym trudno jest wspierać uczniów z uwagi na to, że sami przeżywają stan silnego przygnębienia epidemią, przemęczenia lub przechodzą inny kryzys psychiczny (*patrz: Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego”*),

SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY

Strona 34 z 49

- stwarza warunki do przestrzegania w szkole „Wytycznych MEiN, MZ i GIS zachowania bezpieczeństwa zdrowotnego”, zapewnia równowagę pomiędzy wymaganiami reżimu sanitarnego a działaniami chroniącymi zdrowie psychiczne uczniów (*patrz: Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego”*),
- dostosowuje ofertę zajęć pozalekcyjnych do oczekiwań uczniów w celu stworzenia warunków do realizacji pasji, udziału z zajęciach sportowych, kontaktu z przyrodą, a także kontaktu bezpośredniego uczniów ze sobą,
- *rekomendowane są „zwykle rozmowy, zainteresowanie przeżyciami uczniów, proste zabawy integracyjne, wstępne rozpoznanie dotyczące liczby uczniów o bardzo złej kondycji psychicznej”*,
- czuwa nad intensyfikowaniem współpracy nauczycieli i wychowawców z pedagogiem specjalnym, pedagogiem, psychologiem szkolnym oraz pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznych w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów,
- czuwa nad wykonywaniem zadań przez specjalistów szkoły – pedagog, psycholog i inni specjaliści powinni aktywnie włączać się do bezpośredniej pracy profilaktycznej i bezpośredniego wsparcia uczniów i rodziców, służyć doradztwem dla nauczycieli, wspierać ich w identyfikowaniu problemów uczniów i prowadzeniu z uczniami zajęć wspierających, integracyjnych, profilaktycznych,

2.Rada pedagogiczna:

- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych, w tym w zakresie działań wspierających kondycję psychiczną uczniów po okresie długotrwałej nauki zdalnej i izolacji od bezpośrednich kontaktów z rówieśnikami,
- opracowuje projekt programu wychowawczo-profilaktycznego i uchwała go w porozumieniu z Radą rodziców,
- uczestniczy w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,

SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY

Strona 35 z 49

- dostosowuje wymagania związane z realizacją podstawy programowej do zmniejszonej efektywności kształcenia wynikającej z osłabionej kondycji psychicznej uczniów oraz niższej efektywności zdalnego nauczania (*patrz: Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego”*),
- dokonuje wyboru programów profilaktycznych wspierających uczniów psychicznie i uczących umiejętności radzenia sobie z wyzwaniami czasu epidemii oraz adaptacji do zmieniających się warunków nauki,
- opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, a także depresją i uzależnieniami od technologii cyfrowych,
- uczestniczy w ewaluacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

3.Nauczyciele:

- współpracują z wychowawcami klas, innymi nauczycielami, pedagogiem specjalnym, pedagogiem, psychologiem, innymi specjalistami w zakresie realizacji zadań wychowawczych i profilaktycznych, uczestniczą w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, a także depresją i innymi negatywnymi skutkami epidemii COVID-19,
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji,
- reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia,
- przestrzegają reguł sanitarnych określonych w „Wytycznych MEiN, MZ, GIS zachowania bezpieczeństwa zdrowotnego”,
- udzielają uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych, skutków długotrwałej izolacji społecznej, ograniczeń i nieprzewidywalnych zmian związanych z epidemią COVID-19,

SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY

Strona 36 z 49

- zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomagania,
- reagują na przejawy depresji, agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów (m.in. uzależnień od technologii cyfrowych),
- rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,
- wspierają zainteresowania, pasje i rozwój osobowy ucznia,
- wspierają uczniów – cudzoziemców w pokonywaniu trudności związanych z wcześniejszym kształceniem za granicą oraz różnicami kulturowymi, w tym uczniów z Ukrainy w szczególności z powodu sytuacji kryzysowej, w jakiej się znaleźli.

4. Wychowawcy:

- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie, zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomagania,
- rozpoznają potrzeby uczniów w zakresie ochrony zdrowia psychicznego, w tym zagrożenia wynikające z długotrwałej izolacji społecznej w okresie epidemii COVID-19, z sytuacji kryzysowej uczniów ukraińskich,
- rozpoznają indywidualne potrzeby rozwojowe uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych, a także nadużywaniem technologii cyfrowych,
- rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców,
- przygotowują sprawozdanie z realizacji planu pracy wychowawczej i wnioski do dalszej pracy,
- zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły,
- są członkami zespołu wychowawców i wykonują zadania zlecone przez przewodniczącego zespołu,

SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY

Strona 37 z 49

- oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami - uwzględniają trudności w funkcjonowaniu uczniów w szkole wynikające z długotrwałego trwania w stanie epidemii COVID-19,
- dbają o dobre relacje uczniów w klasie, utrzymywanie kontaktów rówieśniczych, rozwijanie wzajemnej pomocy i współpracy grupowej,
- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych,
- współpracują z sądem, policją, innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży,
- na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w Szkolnym Programie Wychowawczo-Profilaktycznym opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów,
- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem specjalnym, pedagogiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach,
- wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,
- podejmują działania w zakresie poszerzania własnych kompetencji wychowawczych.

5.Zespół wychowawców:

- analizuje i rozwiązuje bieżące problemy wychowawcze, promuje metodę pozytywnego dyscyplinowania uczniów,
- przygotowuje analizy i sprawozdania w zakresie działalności wychowawczej i profilaktycznej szkoły,
- uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- inne, wynikające ze specyfiki i bieżących potrzeb szkoły,

SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY

Strona 38 z 49

- promuje doskonalenie kompetencji nauczycieli do pracy z uczniami przybyłymi z zagranicy, w szczególności z Ukrainy, adekwatnie do zaistniałych potrzeb,
- opracowuje projekty procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, zasad współpracy z instytucjami i osobami działającymi na rzecz uczniów, propozycje modyfikacji zasady usprawiedliwiania nieobecności, udzielania kar, nagradzania, wystawiania ocen zachowania i innych,
- ustala potrzeby w zakresie doskonalenia umiejętności wychowawczych nauczycieli, w tym rozpoczynających pracę w roli wychowawcy.

6. Psycholog/pedagog i specjaliści szkolni:

- diagnozują środowisko wychowawcze, w tym stan kondycji psychicznej uczniów,
- wspierają nauczycieli, wychowawców, innych specjalistów, którym trudno jest wspierać uczniów w związku z tym, że sami przeżywają stan silnego przygnębienia epidemią, przemęczenia lub przechodzą inny kryzys psychiczny (*patrz.: Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego”*),
- uczestniczą w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- zapewniają uczniom pomoc psychologiczną w odpowiednich formach,
- współpracują z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki, wsparcia psychologicznego,
- zabiegają o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów,
- współpracują z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udzielają pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów,

SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY

Strona 39 z 49

- rozwijają współpracę z nauczycielami, wychowawcami, a także pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznych w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów,
- aktywnie włączają się do bezpośredniej pracy profilaktycznej i bezpośredniego wsparcia uczniów i rodziców, służą doradztwem dla nauczycieli, wspiera ich w identyfikowaniu problemów uczniów i prowadzeniu z uczniami zajęć wspierających, integracyjnych, profilaktycznych,
- współpracują z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym, w tym z poradnią psychologiczno-pedagogiczną,
- wspierają nauczycieli, wychowawców, inne osoby pracujące z uczniami w identyfikacji problemów uczniów, w tym wczesnych objawów depresji, a także w udzielaniu im wsparcia,
- promują budowanie dobrych, wzajemnych relacji pomiędzy wszystkimi grupami społeczności szkolnej, jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia.

7. Doradca zawodowy:

- gromadzi, aktualizuje i udostępnia informacje edukacyjne i zawodowe,
- koordynuje działalność informacyjno - doradczą szkoły,
- prowadzi grupowe zajęcia aktywizujące, wspierające uczniów w świadomym planowaniu kariery i podjęciu roli zawodowej,
- przedstawia aktualną i pełną ofertę edukacyjną szkolnictwa w powiecie i województwie,
- diagnozuje oczekiwania i zapotrzebowania uczniów na informacje i pomoc,
- kieruje w trudnych i szczególnych przypadkach do specjalistów, czy doradców zawodowych w poradniach psychologiczno – pedagogicznych,

SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY

Strona 40 z 49

- diagnozuje oczekiwania i zapotrzebowania uczniów na informacje i pomoc w planowaniu i kształceniu kariery zawodowej,
- wspiera rodziców i nauczycieli w działaniach doradczych poprzez organizowanie spotkań szkoleniowo - informacyjnych, udostępnianie informacji i materiałów do pracy z uczniami itp. wskazuje uczniom, rodzicom i nauczycielom dodatkowych źródeł informacji na poziomie regionalnym, ogólnokrajowym, europejskim i światowym,

8. Pedagog specjalny, m.in.:

- współpracuje z nauczycielami, wychowawcami, specjalistami, rodzicami i uczniami w:
 - rekomendowaniu dyrektorowi działań w zakresie zapewnienia aktywnego uczestnictwa uczniów w życiu szkoły oraz tworzeniu warunków dostępności architektonicznej, cyfrowej oraz informacyjno-komunikacyjnej osobom ze szczególnymi potrzebami,
 - prowadzeniu badań i działań diagnostycznych związanych z rozpoznawaniem indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów,
 - rozwiązywaniu problemów dydaktycznych i wychowawczych uczniów,
- udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej w bezpośredniej pracy z uczniami,
- współpracuje, w zależności od potrzeb, z innymi podmiotami (m.in. poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, placówkami doskonalenia nauczycieli, innymi przedszkolami, szkołami i placówkami, organizacjami pozarządowymi, pomocą nauczyciela, pracownikiem socjalnym, asystentem rodziny),
- przedstawia radzie pedagogicznej propozycje w zakresie doskonalenia zawodowego nauczycieli w zakresie wymienionych wyżej zadań.

9. Rodzice:

- współtworzą Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny,

SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY

Strona 41 z 49

- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,
- uczestniczą w spotkaniach dla rodziców organizowanych przez szkołę,
- zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,
- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- uczestniczą w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- Rada Rodziców – uchwała w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny.

10.Samorząd uczniowski:

- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem,
- uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły,
- uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- współpracuje z Zespołem Wychowawców i Radą Pedagogiczną,
- prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów,
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,

SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY

Strona 42 z 49

- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- ba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję,
- może podejmować działania z zakresu wolontariatu.

VII. TRADYCJE I OBYCZAJE – UROCZYSTOŚCI O CHARAKTERZE WYCHOWAWCZYM, PROFILAKTYCZNYM I KULTURALNYM

Szkoła Podstawowa nr 1 im. Fryderyka Chopina w Skórzewie ma swojego patrona, logo i sztandar. Przyjeliśmy jako swój cel kształtowanie postaw obywatelskich, patriotycznych i społecznych uczniów poprzez nauczanie szacunku do symboli i barw narodowych, historii, tradycji narodowych i lokalnych.

Na stałe imprezy szkolne składają się:

- Uroczyste rozpoczęcie roku szkolnego
- Pasowanie na ucznia klasy pierwszej szkoły podstawowej
- Dzień Edukacji Narodowej
- Święto Niepodległości
- Christmas Day
- Spotkania wigilijne
- Święto patrona szkoły
- Dzień otwartej szkoły- Drzwi Otwarte
- Święto Konstytucji 3 Maja
- Plebiscyt Frycków
- Uroczyste zakończenie roku szkolnego

SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY

Strona 43 z 49

KALENDARZ UROCZYSTOŚCI I WYDARZEŃ NA ROK SZKOLNY 2022/2023 W ZAŁĄCZNIKU.

VIII. REALIZACJA PROGRAMU WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNEGO

Realizacja Programu wychowawczo – profilaktycznego odbywać się będzie w ramach:

- **Zajęć:** dydaktyczno – wychowawczych i opiekuńczych, dydaktyczno – wyrównawczych, korekcyjno – kompensacyjnych, logopedycznych, rewalidacyjnych, o charakterze terapeutycznym, rozwijających kompetencje emocjonalno – społeczne, socjoterapeutycznych rozwijających uzdolnienia, zainteresowania, rozwijające kreatywność, orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego, rozwijających umiejętności uczenia się.
- **Zajęć obowiązkowych i pozalekcyjnych**, prowadzonych m.in. przez: wychowawcę, specjalistów szkolnych, nauczycieli, specjalistów z zewnątrz, zaproszonych gości.
- **Działań wychowawców, nauczycieli, specjalistów szkolnych i rodziców/opiekunów prawnych.**
- **Spotkań z rodzicami/opiekunami prawnymi:**
 - w dużych grupach mających charakter ogólny z udziałem całego grona rodziców/prawnych opiekunów,
 - w małych grupach mających charakter indywidualnych konsultacji lub grup wsparcia.
- **Programów i projektów, m.in.:**
 - Program „Laboratoria Przyszłości” Ministerstwo Edukacji i Nauki;
 - Szkolny program „Różowa Skrzyneczka”
 - Szkolny Program „Karolinka” Wolontariat Szkolny kl. I, V i VI,
 - Projekt edukacyjny: „Sieci Antysmogowe” Państwowy Instytut Badawczy razem z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,

SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY

Strona 44 z 49

- Warzywa i owoce: „Program dla szkół” Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa kl. I–V,
- Program „Pies bezpieczny przyjaciel” kl. I-III,
- Projekt „W kosmos z klasą. Co kryje wszechświat?” Fundacja Uniwersytet Dzieci kl. II C,
- Projekt „Moje przygody z książkami” kl. II C,
- Projekt „Natalka i Antek w świecie wielkiej matematyki” Mac Edukacja kl. II C,
- Ogólnopolski Projekt Edukacyjny „Razem przez świat” kl. I B i II A,
- „Uczymy Dzieci Programować” Akademia Uczymy Dzieci Programować Anna Świć kl. II A,
- „Laboraki” Marta Smolińska kl. I B, II A, II C, III A i III B,
- Projekt Mali Detektywi „Jakie tajemnice kryje świat wokół nas?” Fundacja Uniwersytet Dzieci kl. II D,
- Projekt „Czytam z klasą. Lekturki spod chmurki” Honorata Szanecka kl. II D,
- Program ekologiczny „Kubusiowi Przyjaciele Natury” Kubuś III C.
- Projekt czytelniczy „Podróże po Polsce z baśnią i legendą” kl. III C
- Projekt „Christmas Day” kl. IV- VIII.

Według potrzeb programy i projekty profilaktyczne oraz:

- Projekt „Podróż po świecie wartości” Kulczyk Foundation,
- Projekt „Wiem. Czuję... Pomagam!” Kulczyk Foundation,
- Projekt „W Królestwie Uczuć” Kulczyk Foundation,
- Projekt „Stwórzmy razem wachlarz wolności” Kulczyk Foundation,
- Projekt „Uniwersytet Dzieci w Klasie” Uniwersytet Dzieci.

• Przykładowe metody i formy realizacji

Metody:

SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY

Strona 45 z 49

- podające (przyswajanie): opowiadanie, wiersz, piosenka, praca z tekstem itp.
- aktywizujące (przeżywanie): drama, wystawa, turniej, pokaz, pogadanka itp.
- praktyczne (działanie): ćwiczenia, trening, projekt itp.
- problemowe (odkrywanie): gry dydaktyczne, burza mózgów itp.

Formy pracy:

- praca indywidualna
- praca w parach
- praca w małej grupie
- praca z pomocą nauczyciela
- formy zorganizowane (zajęcia)
- porady, warsztaty, konsultacje, szkolenia

PLAN DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZO- PROFILAKTYCZNYCH NA ROK SZKOLNY 2022/2023 W ZAŁĄCZNIKU.

Partnerzy w realizacji program

W trakcie realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo - Profilaktycznego Szkoły Podstawowej nr 1 im. Fryderyka Chopina w Skórzewie będzie utrzymywany stały kontakt z instytucjami działającymi na terenie gminy oraz powiatu (m.in. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczną w Luboniu, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczną w Buku, Komisariat Policji w Dopiewie, Komenda Straży Gminy Dopiewo, Ośrodek Pomocy Społecznej w Dopiewie, Gminna Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Dopiewie, Sąd Rodzinny i Nieletnich). Wykorzystywana będzie również wsparcie organizacji rządowych i pozarządowe działających na rzecz dzieci młodzieży oraz wspierające pracę wychowawczo-profilaktyczną szkoły.

X. MONITORING I EWALUACJA

SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY

Strona 46 z 49

Realizacja Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego i wynikających z niego planów pracy wychowawczej na dany rok szkolny wymaga stałej współpracy społeczności szkolnej i środowiska lokalnego. Program ma charakter otwarty. Jego monitoring i ewaluację przeprowadzi zespół nauczycieli powołanych na początku każdego roku szkolnego przez dyrektora szkoły. W procesie ewaluacji Szkolnego Programu wychowawczo-profilaktycznego bierze udział cała społeczność szkolna.

1. Monitoring

Nauczyciele obserwują zachowania uczniów w trakcie zajęć edukacyjnych, przerw, zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych, uwagi pozytywne oraz negatywne powinny być zamieszczane w dzienniku/dzienniczku ucznia. Grono pedagogiczne dokonuje analizy zachowania i postępowania uczniów podczas posiedzenia Rady Pedagogicznej i zebrań zespołów. Omawia wskaźniki ilościowe i jakościowe.

1.1. Wskaźniki ilościowe:

- obecność uczniów na zajęciach szkolnych
- liczba uczestników zajęć pozalekcyjnych, wychowawczych, edukacyjnych
- liczba uczniów z problemami wychowawczymi
- liczba uczniów biorących udział w konkursach, liczba finalistów, laureatów
- liczba wycieczek krajowych organizowanych przez szkołę
- liczba rodziców zaangażowanych w pracę szkoły, uczestniczących w zebraniach i wywiadówkach

1.2. Wskaźniki jakościowe:

- aktywność uczniów na zajęciach lekcyjnych i w wydarzeniach pozaszkolnych
- umiejętności, wiedza i postawy uczniów
- samopoczucie uczniów zarówno w klasie i szkole, jak i poza nimi
- przyczyny słabej frekwencji uczniów na zajęciach edukacyjnych
- przestrzeganie zasad sformułowanych w programie
- postęp w zachowaniu i nauce
- \współpraca z rodzicami i środowiskiem lokalnym

SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY

Strona 47 z 49

2. Ewaluacja

2.1. Sposoby przeprowadzania ewaluacji:

- obserwowanie zachowań uczniów w różnych sytuacjach
- rozmowy z rodzicami, uczniami
- przeprowadzanie ankiet wśród społeczności szkolnej
- zbieranie informacji od nauczycieli
- badanie opinii na spotkaniach z rodzicami, na zebraniach samorządu uczniowskiego i spotkaniach Rady Rodziców
- wypowiedzi nauczycieli na posiedzeniach Rady Pedagogicznej
- spostrzeżenia dyrekcji szkoły

2.2. Cele ewaluacji

- ocena skuteczności Szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego
- sformułowanie wniosków, które będą stanowiły podstawę do modyfikacji programu
- dostarczenie uczestnikom informacji o podjętych działaniach

2.3. Kryteria ewaluacji

- kryterium zgodności
 - zgodność programu z założonymi celami
 - zgodność celów z potrzebami adresatów programu
- kryterium efektywności
 - weryfikacja efektów zamierzonych działań
 - ocena skuteczności realizacji programu
 - zmniejszenie ilości zachowań ryzykownych

SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY

Strona 48 z 49

- poprawa relacji i atmosfery w środowisku szkolnym
- wzrost kompetencji uczestników programu.

Ewaluacja Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego będzie przeprowadzana raz w roku (maj–czerwiec). Po każdej przeprowadzonej ewaluacji może nastąpić jego modyfikacja przeprowadzona na podstawie wniosków wynikających z przygotowanego raportu.

Treści, zadania i formy realizacji Programu Wychowawczo - Profilaktycznego Szkoły Podstawowej nr 1 im. Fryderyka Chopina w Skórzewie mogą ulec zmianie w zależności od charakteru pracy szkoły.

Skórzewo, wrzesień 2022 r.

**SZKOLNY PROGRAM
WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY**

Strona 49 z 49

ZAŁĄCZNIKI